

Hemsedal kommune

Internt notat

Til: Bjarte Gatland Reve

Frå: Camilla Edi Hille

Kopi:

Dato: 14.10.2026

Referanse: 2026/2212-1

Utredning forsterket base Hemsedal skole

Samandrag

Utgreiinga viser at Hemsedal skule har utfordringar knytt til oppfølging av elevar med store og samansette behov. Dagens organisering er sårbar ved fråvær og gir avgrensa kapasitet til planlegging, koordinering og kompetanseutvikling.

Det er vurdert to alternative modellar for vidare organisering:

- vidareføring av dagens modell
- etablering av ei forsterka base med fast grunnbemanning og tverrfagleg kompetanse

Dei ulike modellane har ulike konsekvensar for kvalitet, bemanning, arbeidsmiljø og økonomi. Utgreiinga legg fram vurderingar av alternativa som grunnlag for vidare politisk og administrativ behandling.

Mandat og gjennomføring av utgreiinga

Kommunestyret vedtok 17. juni 2026 i sak PS 31/26 at det skulle greiast ut «ei oppbygging av eit ressursteam på skulen rundt elevar med store hjelpebehov». I dette notatet blir omgrepet «forsterka base» brukt om den faste og tverrfaglege organiseringa av ressursteamet som kommunestyret bad administrasjonen greie ut.

Utgreiinga er gjennomført i samarbeid mellom kommunalsjef, avdelingsleiar, spesialpedagogisk koordinator og hovudtillitsvald i Utdanningsforbundet. Arbeidet byggjer også på erfaringane til dei tilsette ved skulen og på vurderingar av elevbehov, bemanning, kompetanse, arbeidsmiljø og økonomi.

Det er innhenta kunnskap og erfaringar frå Bærum, Stavanger, Ringerike, Modum, Gran, Ål og Hole kommunar. Kommunane har valt ulike modellar. Både gode erfaringar og kjende utfordringar blir nytta for å utvikle ei løysing som er tilpassa Hemsedal skule. Skulen planlegg

også synfaring ved eit etablert forsterka tilbod for å sjå organiseringa i praksis og lære av erfaringane deira.

Kontakten med andre kommunar viser at fleire står overfor mange av dei same utfordringane som Hemsedal, mellom anna sårbar bemanning, behov for tverrfagleg kompetanse, krevjande fráværshandtering og behov for tydeleg leiing og koordinering. Ringerike kommune framhevar særleg verdien av grundig involvering, ei felles forståing av elevgruppa, fast grunnbemanning, pedagogisk tyngde og bruk av vernepleiar- og miljøfagleg kompetanse. Ringerike kommune vurderer omorganiseringa som vellukka og opplever at ho har gitt eit sterkare fagmiljø, tryggare tilsette og betre kvalitet og samanheng i tilbodet til elevane. Erfaringane viser samtidig at rammer, leiingsressurs og målgruppe bør avklarast før organiseringa blir fastsett.

Behov og utfordringsbilete

Fem elevar på barnetrinn er i dag knytte til basen i ulikt omfang. Fleire har behov for tett oppfølging gjennom skule- og SFO-dagen i form av individuelt tilrettelagd opplæring, personleg assistanse, praktisk hjelp og fysisk tilrettelegging. Kommunen kjenner også til barn i barnehagen som kan få behov for eit tilsvarande tilbod ved skulestart.

Dagens organisering har fleire sårbarheiter:

- Bemanninga er i stor grad knytt til enkeltelevar og enkeltvedtak.
- Ved frávær blir tilsette ofte omdisponerte frå trinn og elevgrupper.
- Det er avgrensa tid til planlegging, koordinering, møte, rettleiing og kompetanseutvikling.
- Det er krevjande å sikre pausar og variasjon i særleg belastande oppgåver.
- Vikarar har ikkje alltid den relasjons-, kommunikasjons- eller spesialkompetansen elevane treng.

Dette påverkar både elevane som får individuell tilrettelegging, trinna og arbeidsmiljøet til dei tilsette. Ei fastare organisering vil gi betre føresetnader for kontinuitet, planlegging og føreseieleg ressursbruk.

Ei meir stabil organisering med tilstrekkeleg grunnbemanning, tydelege roller og betre høve til planlegging, samarbeid og pauseavvikling vil kunne styrkje arbeidsmiljøet for dei tilsette. Sjukefráværet på småskuletrinnet har vore høgt, og ei forsterka base kan redusere den samla arbeidsbelastninga og sårbarheita ved frávær. Det kan igjen bidra til lågare sjukefrávær, men effekten må følgjast opp og evaluerast over tid

Alternative modellar

Alternativ	Innhald	Vurdering
1. Vidareføre dagens organisering	Løpande omdisponering ved behov og frávær.	Lågast synleg meirkostnad på kort sikt, men vidarefører sårbar drift og belastning for både elev og tilsett.
2. Forsterka base/team	Fast grunnbemanning, definert leiing og koordinering, tverrfagleg kompetanse og planlagt samarbeid.	Gjev auka robustheit, betre kontinuitet og meir føreseieleg ressursbruk, men inneber auka kostnader samanlikna med dagens organisering.

Modell 1

Inneber vidareføring av dagens organisering og vil ha dei lågaste direkte kostnadene på kort sikt. Modellen gir fleksibilitet i ressursbruken og krev ikkje auka grunnbemanning. Samtidig vil fleire av dei utfordringane som er identifiserte i utgreiinga kunne halde fram, mellom anna sårbarheit ved fråvær, behov for omdisponering av personale og avgrensa kapasitet til planlegging og koordinering. Tidleg og målretta innsats kan bidra til at elevar får rett hjelp til rett tid og redusere behovet for meir omfattande tiltak seinare. På lengre sikt må kostnadene ved dagens organisering også vurderast opp mot behovet for kvalitet, kontinuitet og fleksibilitet i den tilpassa opplæringa.

Modell 2

Inneber etablering av ei forsterka base med fast grunnbemanning, definert leiing og koordinering, tverrfagleg kompetanse og planlagt samarbeid. Modellen er vurdert opp mot behov knytte til kvalitet, kontinuitet, arbeidsmiljø og ressursutnytting.

Ein forsterka base bør organiserast som eit tilbod for heile barnetrinnet, med hovudvekt på dei yngste elevane i oppstartsfasen. Elevgruppa og behovet må vurderast jamleg, slik at elevar kan få kontinuitet også etter overgangen til mellomtrinnet når dette er til eleven sitt beste.

Hovudregelen er at elevane skal delta i ordinært klassemiljø. Tilbodet må samtidig vere fleksibelt. Elevar kan vere knytte til avdelinga i avgrensa periodar når ei individuell vurdering viser behov for ekstra skjerming, kvile, reguleringsstøtte eller tettare oppfølging. Omfang og organisering skal ta utgangspunkt i eleven sitt beste, medverknad, sakkunnige vurderingar og gjeldande vedtak.

- fast grunnbemanning som reduserer behovet for å hente ressursar frå trinn
- definert ansvar for leiing og koordinering
- pedagogisk, spesialpedagogisk, miljøfagleg og helse- og sosialfagleg kompetanse
- tid til planlegging, evaluering, rettleiing og samarbeid med føresette, PPT og helsetenester
- planlagd pauseavvikling og rotasjon i krevjande oppgåver
- eigna lokale og høve til skjerming og regulering, samtidig som tilhøyrsla til fellesskapet blir ivareteken

Ei forsterka base kan bidra til å redusere sårbarheita ved fråvær og gi betre føresetnader for eit berekraftig arbeidsmiljø gjennom meir føreseieleg bemanning, planlagd pauseavvikling og betre moglegheiter for støtte og samarbeid. Dette kan over tid ha positiv effekt på arbeidsmiljø og sjukefråvær.

Rolle og kompetanse	Dagens ressurs	Ønsket ressurs	Behov for styrking
Miljøveileder	1,90	2,00	0,10
Lektorer med tilleggsutdanning	1,50	2,00*	0,50
Vernepleier	0,80	1,00	0,20
Barne- og ungdomsarbeider med	1,00	1,00	0,00

spesialpedagogisk videreutdanning			
Miljøarbeider	ca. 0,47**	1,00	ca. 0,53
Sum	ca. 5,67	7,00	ca. 1,33

* I pedagogressursen bør det inngå minimum 10 prosent ansvar for koordinering og daglig organisering. Ressursen skal også sikre tid til pedagogisk planlegging, tilpasning av materiell, veiledning og samarbeid rundt elevene.

** Dagens miljøarbeiderressurs på basen er foreløpig beregnet til om lag 0,47 årsverk

5. Bemanning og økonomi

Dagens tilbud har ei samla bemanning på om lag 5,7 årsverk. I modellen med forsterka base er bemanningsbehovet vurdert til om lag 7,0 årsverk. Vurderinga er basert på dagens kjende elevgrunnlag og føresetnadene som ligg til grunn for modellen. Dette svarar til eit styrkingsbehov på om lag 1,3 årsverk.

For alternativet med forsterka base er meirkostnaden berekna til om lag:

- 395 000 kroner i 2027 (halvårseffekt frå hausten)
- 790 000 kroner årleg frå 2028 (heilårseffekt)

Behovet for ressursar vil variere mellom årskull og elevgrupper. Individuelle støttetiltak blir tildelte på grunnlag av sakkunnige og helsefaglege vurderingar og må vurderast fortløpande i samsvar med lovpålagde rettar og plikter.

Ein eventuell oppstart hausten 2027 må vurderast i budsjettrevisjonen etter at prosjektgruppa «Styrke laget rundt barn, ungdom og familien i Hemsedal», har komme med sine anbefalingar.

6. Vidare arbeid

Forstudiet «*Styrke laget rundt barn, ungdom og familien i Hemsedal*» skal ferdigstillast våren 2027. Formålet med prosjektet er å vurdere korleis kommunen best kan organisere og vidareutvikle tenestene rundt barn, unge og familiar for å sikre tidleg innsats, tverrfagleg samarbeid og rett hjelp til rett tid.

Utgreiinga om forsterka base inngår som eit kunnskapsgrunnlag inn i dette arbeidet. Ei eventuell etablering av forsterka base vil bli vurdert som eitt av fleire aktuelle tiltak i prosjektet, saman med andre organisatoriske og faglege tiltak for å styrkje laget rundt barn, unge og familiar i Hemsedal.

Prosjektet kan gi ytterlegare kunnskap om organisering, kompetansebehov og samhandling på tvers av tenester som vil vere relevant for vidare behandling av saka.

Samla vurdering

Utgreiinga viser at Hemsedal skule står overfor utfordringar knytte til oppfølging av elevar med store og samansette behov, sårbar bemanning og behov for tettare koordinering og samarbeid. Dei to alternativa som er skisserte i notatet representerer ulike nivå av organisering, ressursbruk og robustheit. Alternativa har ulike konsekvensar både fagleg, organisatorisk og økonomisk. Alternativ 1 inneber lågast direkte kostnad på kort sikt, men vidarefører i hovudsak dagens organisering og kjende sårbarheiter. Alternativ 2 inneber auka grunnbemanning, tverrfagleg kompetanse og meir føreseielege rammer for drift, men med berekna meirkostnader.

Notatet tek ikkje stilling til kva modell som skal veljast, men legg fram vurderingar av behov, konsekvensar og økonomiske forhold som grunnlag for vidare vurdering i kommunen og i arbeidet med prosjektet «*Styrke laget rundt barn, ungdom og familien i Hemsedal*». Ei eventuell etablering av forsterka base vil bli vurdert som eitt av fleire aktuelle tiltak i prosjektet.

Camilla Edi Hille